

LIKAVAN

Likavka znovu ožije detským folklórnym festivalom

Pod likavským hradom

V nedeľu 3. júna ožije obec Likavka už 37. ročníkom detského folklórneho festivalu – Pod likavským hradom. Pripravený je bohatý program, ktorý začne už o desiatej dopoludnia pozvánkou na gala-program pre obecný úradom a kostolom. Samotný gala-program môžete sledovať od druhej popoludní v amfiteátri pod hradom. O štvrtej vystúpia hostia – DFS Jánošíček z Brna (ČR) a DFS Lipka z Bodonoša (Rumunsko). Na piatu podvečer je naplánované predstavenie domácej folklórnej skupiny Likava a o pol šiestej tombola. V prípade nepriaznivého počasia bude program presunutý do kultúrneho domu.

Ako sa dozvedáme o začiatkoch festivalu z oficiálnej internetovej stránky obce (likavka.sk), „bohatstvo ľudových folklórnych tradícií, mnohých

z nich v Liptove dodnes živých, podnikli vznik vynikajúcich detských folklórnych súborov, ktoré oživujú, zachovávajú a istou formou prezentujú pôvodné ľudové piesne, zvyky a tance.“

Návrh sústrediť tieto súbory v tvorivom zápole vyústil napokon v myšlienke zorganizovať detský folklórny festival. Pri zrode festivalu v Likavke, kde sa niektoré prejavy ľudového folklóru ešte dodnes zachovali (sadenie májov, bursa a pod.) stáli Oto Milan, Róbert Kucko, Marcel Kutlík a Ivan Pišek, uvádza webstránka Likavky. Premiérový prvý ročník festivalu detských súborov bol 13. júna 1971 v Likavke a sledovali ho tisícky ľudí.

Príďte si teda 3. júna pozrieť folklórne umenie nielen z našich končín. Verme, že akcii bude priať aj počasie.

(red)

Hľadáme možnosti vytvorenia nových pracovných miest

Drahí spoluobčania, prvých päť mesiacov roka 2012 ubehlo ako voda. Jeho prvé týždne sprevádzala silná zima s

bohatou snehovou nádielkou. Údržba komunikácií a škody spôsobené extrémnymi mrazmi poriadne preverili našu techniku a načreli hlboko do obcej kasy. Napriek tomu sme koncom zimy zrekonštruovali elektrické rozvody, vyrovnali podlahy, položili dlažby a osadili plastové vchodové dvere v budove Obecného športového klubu. Práce v interiéroch obecných budov sa presunuli do klubu, knižnice a kancelárií kultúrneho domu, kde boli osadené plastové okná a dvere, prebrúsená podlaha,

položená plávajúca podlaha, zakúpený nový nábytok a celý priestor bol kompletne vymaľovaný. Takto upravené priestory sa však krátko po ich rekonštrukcii stali terčom vladmačov, ktorí našich folkloristov okradli o kontrabas, akordeón a 13 klobúkov. Len pred niekoľkými dňami si ktosi poriadne zašpinil ruky od nafty, keď jej z odstaveného auta na drobných prevádzkach stiahol asi 60 litrov. Tieto nepríjemné skutočnosti sa stali podnetom na zriadenie kamerového systému, ktorý zakrátko v našej obci vybudujeme z prostriedkov získaných vďaka úspešnému projektu na prevenciu kriminality.

Koncom marca sme zadarmo ukončili šesť mesiacov trvajúci projekt revitalizácie krajiny, (pokračovanie na str.2)

Obec LIKAVKA vás pozýva na
XXXVII. ročník detského
folklórneho festivalu

POD LIKAVSKÝM HRADOM
3. júna 2012

Program:

10.00 h	Pozvánka na galaprogram (OcÚ, pred kostolom)
14.00 h	Galaprogram DFS
16.00 h	Vystúpenie hostí (DFS Jánošíček z Brna, DFS Lipka z Bodonoša)
17.00 h	Vystúpenie FS Likava
17.30 h	Tombola

(V prípade nepriaznivého počasia
v KD Likavka)

VSTUPNÉ: Dospelí 1,00 eur

Stavanie májov v Likavke má dlhú tradíciu, ktorú sa darí zachovávať aj v súčasnosti

Mládenci sa nenašli, pomohli hasiči a dobrovoľníci

Tradíciu stavania májov sa darí v Likavke udržiavať vďaka nadšencom už dlhé desaťročia. Presvedčiť o tom sme sa mohli aj tohto roku, v centre obce sa zišlo niekoľko ľudí.

Stavanie májov ste tak v Likavke mohli vidieť 30. apríla. Vydarená akcia neprilákala pred budovu obecného úradu veľa divákov. Keďže význam májov upadol do zabudnutia a nemáme mládencov, ktorí by vydaja síce dievke postavili

máj pred dom, rozhodli sme sa, s pomocou ochotných hasičov a iných dobrovoľníkov, postaviť aspoň tri máje v obci-pred obecný úrad, kultúrny dom a kostol. Atmosféru májov obohatila svojím programom Folklórna skupina Likava. Po stavaní májov bola plánovaná aj zábava, ale pre nezaujímavosť ľudí sa zrušila. Pohľad na máje nám pripomína, že je mesiac lásky.

(rak, foto tš)

Hľadáme možnosti vytvorenia nových pracovných miest

(dokončenie zo str.1)
prostredníctvom ktorého bolo vybudovaných viac ako tridsať prehrádzok na vodných tokoch v lokalite Kramarísk, dve priekopy na zachytávanie dažďovej vody a pôdnych naplavenín v Žabovo. Prácu tak na pol roka získalo desať našich občanov. Začiatkom mája bola realizovaná rekonštrukcia chladniarskeho zariadenia domu smútku. V apríli a máji sme asfaltom vyplnili diery a výtlky na najkritičnejších úsekoch miestnych komunikácií. Ďalšie úseky budú opravené frézovaným asfaltom. Boli vymenené dve dopravné zrkadlá, zriadený prechod pre chodcov pri železničnom priecestí a osadená konštrukcia autobusovej zastávky pri Hubertuse. Začali sme pracovať na úprave dverí, zvýšení stropu a vyrovnaní čelnej steny na budove dielne pri bývalom obecnom úrade.

K ďalším aktivitám, ku ktorým by sme radi tohto roku

pristúpili, patria rekonštrukcia svietidla na križovatke pred domovom dôchodcov, osadenie svetelnej informačnej tabule na budove obecného úradu, zriadenie verejnej internetovej zóny v parku pred obecným úradom, vybudovanie priepustov na odvod povrchovej dažďovej vody na Úboči a pred Kolibou Likava. Rekonštrukciu si už dlhú dobu priam pýtajú chodníci vedúci centrom obce, kanalizačný systém a úsek cesty v križovatke Železničnej a Silbigerovej ulice, vybudovanie dôstojných šatní s teplou vodou a toaletami na stredisku služieb. Z obecného rozpočtu sú vyčlenené prostriedky na vybudovanie verejných toaliet pri hasičskej zbrojnici, za takmer desaťtisícovú dotáciu z ministerstva vnútra vybudujeme učebňu dopravnej výchovy v podkrovi hasičskej zbrojnice. V pláne máme i zriadenie bezbariérových vstupov do kultúrneho

domu, pracujeme na projekte kanalizácie pre päť rodinných domov na Hollého ulici a vybudovaní malého parkoviska pred potravinami CBA Verex v centre obce. Povodie Váhu prisľúbilo zregulovať najproblematickejší úsek potoka Likavčianka na Mikuštiakovej ulici. Tesne pred schválením je územný plán obce, podané boli dva projekty, jeden na zriadenie internetovej knižnice a druhý na vybudovanie edukačného kútika a oddychovej zóny v areáli základnej školy.

Ukončené bolo verejné obstarávanie na stavebné práce a technologické vybavenie zdravotného strediska, ktorého rekonštrukcia je, pevne verím, tesne pred začatím. Otáznik stále visí nad budovaním diaľnice v katastri našej obce, permanentne intenzívne robíme ohľadom nového technického riešenia statického ukotvenia cesty I/59. V spolupráci s úradom práce neustále hľadáme

možnosti na vytváranie nových pracovných miest, v apríli tohto roku vznikli tri štátom dotované miesta.

Práca je teda neúrekom a každý vie, že robota ide dobre vtedy, keď sa robí s láskou, za podpory a prajnosti všetkých. Vážení spoluobčania, držte vedeniu obce a obecnému zastupiteľstvu prsty, aby sme spoločne náročné predsavzatia zvládli. Prispievajte postrehmi, nápadmi a konštruktívnou kritikou. Tešme sa spoločne aj z množstva kultúrnych a spoločenských podujatí, vďaka ktorým obec žije a dianie v nej je bohatšie a veselšie. To najvýznamnejšie je tesne pred nami. Nech je 37. ročník detského folklórneho festivalu vydarený, nech na ňom privítame veľa vzácných hostí z domova a cudziny a nech nám prinesie silné a neopakovateľné zážitky.

Ing. Marián Javorka,
starosta Likavky

Z našej matriky

Narodili sa:

Dávid Hatala
Viktória Tkáčová
Sabína Zelinková
Patricia Bieleschová
Veronika Turanová
Juraj Žáčik
René Bukový
Anežka Sivoňová
Samuel Kucko
Oskar Bakoš

Manželstvo uzavreli:

Ing. Juraj Marton –
Bc. Soňa Hricišinová
Libor Fúzy –
Mgr. Dominika Bajusová
Michal Mudička –
Mgr. Zuzana Martonová
Ing. Vlastimil Fuňak –
Ing. Alena Mojšová

Opustili nás:

Emil Lašek, 67 r.
Anna Kráľovská, 74 r.
Juraj Kráľovský, 60 r.
Ol'ga Jurčová, 90 r.
Agnesa Vrabková, 82 r.
Mária Pšenová, 95 r.
Jozef Haluška, 45 r.
Pavína Strnádková, 89 r.

Augustin Zuskin, 81 r.
Ing. Pavel Vrabko, 66 r.
Václav Saloušek, 51 r.
Helena Timková, 86 r.
Tomáš Cárach, 90 r.
Agnesa Mliečková, 84 r.
Viktória Adamčiaková, 70 r.
Karol Šturd, 88 r.

Privítame aj našich rodákov

V zhone každodenného života nezostáva veľa času na chvíľu sa zastaviť a zaspomínať. Využívam preto príležitosť konania Detského folklórneho festivalu v Likavke, aby som oslovil obyvateľov a rodákov z nášho vzácného kúsku zeme, akým Likavka nepochybne je.

Prichádzajú k nám stretnúť sa so svojimi blízkymi a známymi a zhliaďnuť ľudové tance, spevy a zvyky, ktoré tvoria nesmierne bohatstvo pochádzajúce od našich predkov. Pri návratoch našich rodákov domov do rodnej Likavky a zároveň do vlastnej minulosti najvýraznejšie dokazujeme, že sme deti tejto obce, a že si zasluhujeme mať svoj rodný kraj. Kto si váži tradície a vie sa oprieť o životné skúsenosti otcov, kto vie pochopiť láskavé slová vlastnej matky, ľahšie bude uskutočňovať svoje životné ciele. V úcte k hodnotám našich predkov je aj potvrdenie našej schopnosti pokračovať v ich diele i ochota

vydať sa na nové, ešte neprebádané cesty. Ale našou povinnosťou je aj správne hodnotiť.

Veľa vecí v minulosti tu bolo takých, čo navždy stratili pôdu pre svoju ďalšiu existenciu. Ale zopakovať si múdrosť dávnych pokolení i poznať ju, značí prijať dedičstvo predkov. Utvárajú si vlastný život a vlastný názor môžeme aj na základe životnej múdrosti otcov. Schopnosť ľudí prekonávať na ceste za vlastnou existenciou aj tie najkomplikovanejšie prekážky je skutočne fascinujúca. Každý problém donútil človeka nachádzať nové riešenia, ktorých úspešné zvládnutie bolo mnohokrát otázkou života a smr-

ti. A práve neustále hľadanie možností bolo hnacím motorom, ktorý spôsoboval neprestajný rozvoj ľudstva.

Napriek nepriazni vonkajších podmienok a ťažkému hospodárskemu nedostatku, Likavčania nestrácali nádej v krajinu budúcnosť a spravodlivejšiu spoločnosť. A tak sa celé stáročia trpezlivo borili životom, aby vybudovali miesto, ktoré ich deti volajú domovom. Časy sa síce zmenili a krajina nadobudla svoju novú tvár, niečo však zostalo rovnaké, a to je človek. Ľudská bytosť, ktorá v sebe nesie dedičstvo svojich predkov a pridáva k nemu nové klenoty. Nad všetkým cítime závan osudu a hlbokých zákonitostí.

Generácie prechádzali svoju životnú cestu, aj ňou prešli, ale tá zvláštna krása zostala.

Pavel Fain

Preventívne prehliadky môžu zachrániť život

Vo všeobecnosti platí, že ľahostajnosť a ignorovanie preventívnych prehliadok sú dôvodom vysokej úmrtnosti na onkologické a srdcovo-cievne ochorenia. Rakovina zapríčiňuje viac ako 20 percent všetkých úmrtí na Slovensku. No a v tomto prípade zvlášť platí, že čím skôr ju diagnostikujeme, tým je väčšia šanca na vyliečenie. Problémy so srdcom, zvýšený krvný tlak, vysokú hladinu cholesterolu, cukru, onkologické problémy môže odhaliť praktický lekár v rámci preventívnej prehliadky. Prevencia sa oplatí, skontroluje vaše zdravie a v ambulancii vás nestojí ani cent. Prehliadky sú bezplatné, v plnom rozsahu hradené zdravotnými poisťovňami. Lekár nemá povinnosť predvolávať pacienta na prevenciu. Termín preventívnej prehliadky si treba vopred dohodnúť s lekárom.

Na aké prehliadky máme nárok? **Všeobecný lekár:** preventívna prehliadka raz za dva roky, stolica na skryté krvácanie nad 50 rokov raz za dva roky; **Stomatológ:** do 18 rokov dva krát ročne, dospelý raz ročne, tehotné dva krát počas

tehotenstva; **Gynekológ:** od 18 rokov raz ročne; **Urológ:** nad 50 rokov raz za tri roky; **Gastroenterológ:** od 19-20 rokov nárok na vykonanie dychového testu Helicobakter pylori, nad 50 rokov – raz za 10 rokov kolonoskopia.

V našej ambulancii ročne vykonáme približne 450 preventívnych prehliadok. V rámci nich sme za ostatný rok zachytili päť nových prípadov doteraz nepoznanej cukrovky, tri prípady poruchy glukózovej tolerancie (čo je predstupeň cukrovky), dva prípady zníženej funkcie štítnej žľazy, prípad zvýšenej funkcie štítnej žľazy, niekoľko desiatok prípadov nepoznaného vysokého krvného tlaku, množstvo skrytých zápalov močových ciest a tiež niekoľko desiatok prípadov chudokrvnosti. U všetkých uvedených ochorení včasné odhalenie a ich následná liečba viedla k ich vyliečeniu alebo k zabráneniu komplikácií.

Napríklad nepoznaná a neliečená cukrovka môže viesť k strate zraku, diabetickej polyneuropatii (postihnutie nervov prejavujúce sa napríklad trpnutím prstov na nohách),

zlyhaní obličiek, poškodeniu ciev na nohách, ktoré vedú často až k amputáciám.

Vysoký krvný tlak, nazývaný tichý zabijak, nepoznaný a neliečený vedie k poškodeniu ciev. Tie tvrdnú, stávajú sa menej elasticke. Ak sa poškodžia cievy zásobujúce mozog vznikne porážka, pri postihnutí ciev srdca sa môže vyvinúť infarkt, podobne môže dôjsť k poškodeniu zraku, či obličiek. Všetky komplikácie neraz vedú k dlhodobému pripútaniu na invalidné lôžko, či dokonca k predčasnemu úmrtiu.

A aby sme tomu predišli je dôležité, okrem dodržiavania zdravého životného štýlu, aj aby sme sa pravidelne zúčastňovali preventívnych prehliadok. Veď ako pravidelne kontrolujeme technický stav nášho vozidla, mali by sme pravidelne kontrolovať aj „technický“ stav nášho tela. Kým pokazenú brzdovú platničku vymeníme, pokazené srdce nám nevymenia ani v najlepšom servise. Nepodceňujme preventívne prehliadky, môžu nám zachrániť život!

MUDr. Daniela Rázgová,
všeobecný lekár
pre dospelých a diabetológ

Umelci vystavovali bez nároku na honorár

V nedeľu 29. apríla sa v našej obci konala výstava ľudového umenia s názvom Potulky ľudovým umením. Tvorbou sa prezentovali likavskí a liptovskí umelci (Ján Guráň, Štefan Sališ, Rudolf a Dávid Likavčan, Štefan Németh, Adrea Kereškéniová, JUDr. Miroslav Brtko, Pavol Lofaj, Ivan Rehák, Ján Brnoliak, Denis Brnoliak, Marcel Koleščík, Monika Hatiarová, Folklorňa skupina z Komjatnej - spracovanie ľanu, Eva Biarincová, Martina Baranová). Výstavu obohatilo vystúpenie Folklorného súboru Liptov a spev Hanky Hulejovej s vnučkou Simonou, ako aj nášho zlatého slávika Mirky Bystričanovej. Do výstavy boli zahrnuté výtvarné práce detí zo základnej umeleckej školy pod vedením Silvie Fábryovej a detí zo ZŠ a MŠ v Likavke. Ďakujeme návštevníkom, ktorí prišli v hojnom počte a umelcom za prijaté pozvanie bez nároku na honorár. Vďaka patrí všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k tomuto vydarenému podujatiu. Pre nezúčastnených pripájame foto.

(rak, foto tš, mk)

Spätná väzba pomáha práci poslancov

Vážení spoluobčania, chcel by som vám v tomto príspevku predstaviť prácu poslancov v našom obecnom zastupiteľstve. Obecné zastupiteľstvo plní funkcie vyplývajúce z pôsobnosti a právomoci obce, rozhoduje o ďalších dôležitých otázkach obecného, prípadne regionálneho významu. Obecné zastupiteľstvo sa schádza na riadnych a mimoriadnych zasadnutiach. Zasadnutia obecného zastupiteľstva sú verejné.

Obec vydáva všeobecne záväzné nariadenia na plnenie úloh samosprávy obce. Uznesením obecného zastupiteľstva sa ukládajú úlohy komisiám, poslancom obecného zastupiteľstva a hlavnému kontrolórovi. V krátkom postrehu sa dotknem len niektorých aspektov práce poslancov.

Naše obecné zastupiteľstvo tvorí deväť poslancov – od zloženia poslanskej sľuby v decembri 2010 sa pravidelne stretáva priemerne šesťkrát za rok. Najdôležitejšia časť práce poslancov sú obecné zastupiteľstvá. Program zastupiteľstva býva dopredu pripravený prednostkou úradu a poslanci majú čas sa na obecné zastupiteľstvá riadne pripraviť. Môžem konštatovať, že poslanci bývajú na zasadnutia náležite pripravení. Veľakrát zasadať pred zastupiteľstvom komisie, ktoré prerokujú problematiku tých bodov zastupiteľstva, ktorá sa ich týka. Alebo sa neformálne zide veľká časť poslancov. Len pripomínam, že pred schvaľovaním rozpočtu, alebo zmeny rozpočtu a podobne zasadať finančná komisia, pred problematikou predaja pozemkov, nájmov a podobne stavebná komisia. Pri organizovaní športových a kultúrnych komisií športová a kultúrna komisia.

Dobrá práca v komisiách, v ktorých sú okrem poslancov aj odborníci v danej oblasti, pomáha obecnému zastupiteľstvu ku kvalitnejším a rýchlejšími rozhodnutiam. Veľa hlasovaní je v zastupiteľstve jednohlasných, ale nie preto, že by poslanci nemali rôzne pripomienky, ale veci sa väčšinou dobre rozdiskutujú už v komisiách a predseda komisie na zastupiteľstve prednesie záver z komisie, ktorú potom väčšina alebo všetci poslanci akceptujú. Myslím si, že prácu zastu-

pitelstva skvalitňuje aj jeho samotné zloženie. Poslanci sú odborníci z rôznych oblastí, ktoré sú pre dobré rozhodnutia veľmi dôležité: či je to už právna oblasť, oblasť školstva, stavebníctva, financií, alebo pôdohospodárstva. Na obecné zastupiteľstvá sme prizvali aj riaditeľa školy a vedúcu školskej jedálne, keď sme riešili možnosť poskytnutia školskej jedálne pre občanov Likavky na rôzne spoločenské akcie, námestníka Vodárenskej spoločnosti Ružomberok Jána Bednárika, keď sme riešili problematiku vodovodu a kanalizácie v obci a pod. Zastupiteľstvá neraz trvajú skoro do polnoci. Všetky zásadné dokumenty môžu občania nájsť na obecnom webe.

V tomto volebnom období sa zatiaľ uskutočnilo osem zasad-

nutí obecného zastupiteľstva. Medzi zásadné zastupiteľstvá patria vždy koncoročné, kedy sa schvaľuje návrh rozpočtu na nasledujúci rok. Od rozpočtu sa odvíjajú priority obce, ktoré musia byť kryté financiami. Výsledkom jedného neformálneho stretnutia poslancov so starostom je plán investičných aktivít na rok 2012, ktoré sú zverejnené aj na webe obce. Veľmi významné bolo zastupiteľstvo v januári tohto roku, kde sme schvaľovali nový územný plán obce. Všetci poslanci problematike venovali maximálnu pozornosť, viackrát sme sa kvôli tomu stretli aj pred samotným hlasovaním. Podobne poslancov zaujíma aj príprava a harmonogram stavby diaľnice cez obec a s tým súvisiace problémy.

Keďže sa dosť často stretávame aj mimo oficiálneho zastupiteľstva, podarilo sa nám utvoriť aj určité spoločenstvo bez ohľadu na politické presvedčenie. Aj keď máme na určité otázky rôzne názory myslím si, že všetkým ide o dobro obce. Všetci poslanci s rodinami sa zúčastnili obecného plesu

v januári, spoločného gulášu poslancov s pracovníkmi obecného úradu pod hradom Likava v júli minulého roku (akcia bola financovaná z vlastných zdrojov), spoločenstvo veľmi utužil aj spoločný zájazd s Folklórnou skupinou Likava v rumunskom Bodonoši.

Práci poslancov pomôžu aj občania, ak kontaktujú poslancov a upozornia na problém v obci.

V závere by som chcel pripomenúť, že nie vždy sú všetci občania Likavky spokojní s našimi rozhodnutiami, veď niekedy zdvihneme dane, niekedy neschválime dotáciu športovému klubu v plnej výške, inokedy pošleme kontrolóra obce na kontrolu hospodárenia, niekedy schválime dotáciu pre opravu kostola, ktorá sa nemusi páčiť neveriacim, inokedy obmedzíme hranie automatov v obci. Myslím si ale, že naše rozhodnutia chcú byť rozhodnutiami, ktoré prispievajú k čo najväčšiemu duchovnému, materiálnemu, športovému a kultúrnemu rozvoju Likavky a jej obyvateľov.

Ing. Michal Švento

Naša Likavka kedysi...

Historická fotografia, ktorá zachytáva časť Likavky v roku 1923. (foto: archív Lipt. múzea)

„Rodný môj kraj, zo všetkých najkrajší, si môjmu srdcu najdrahší,“ nádherné slová piesne v podaní Karola Duchoňa, slová ktoré vyjadrujú lásku človeka k svojmu rodisku. Slová, pri ktorých sa tlačia slzy do očí pri začutí tejto piesne. Nedostatok obživy, pracovných príležitostí, a predovšetkým nádej na lepšiu budúcnosť pre svoje deti, roztrúsili v uplynulých storočiach množstvo Slovákov po celom svete. Okrem iných kútov, časť z nich zakotvila aj v Rumunsku.

Písal sa rok 1785. Prví Slováci

bane, ktoré sídlili vo Varzali, no aj v samotnom Bodonoši sa nachádza „kariéra“, dnes už málo funkčná povrchová baňa. Zlom nastal v deväťdesiatych rokoch, kedy boli bane zavreté a z okolitých obcí sa stala hlavová dolina. Bane zamestnáva-

pina nadšencov v spolupráci s miestnymi učiteľmi zakladajú folklórnu skupinu z Bodonoša, ktorú neskoršie premenovali na folklórny súbor Lipka. Súbor vznikol v období, kedy v dedine začala prevítať ochotnícka divadelná činnosť učiteľov základnej školy s bodonošskou mládežou. Súbor zakladal a doteraz vedie učiteľ Karol Zetocha spolu s učiteľkou Máriou Peniakovou, bývalou členkou súboru. Nedá mi nespomenúť aj na ďalších vedúcich, choreografov a zároveň učiteľov: Júlia Blažeková,

Milky Lašakovej. Teším sa, že súbor prijal pozvanie na náš detský folklórny festival.

Posolstvom súboru Lipka je zachovávať tradície a šíriť dobré meno rumunských Slovákov, hlavne Slovákov z Bodonoša. Ťažký život Slovákov v predhorí Transylvánskych Álp ich väčšmi ako inde zomkol dovedna. Napriek všetkým ťažkostiam si uchovali svoju kultúru, krásny, pre mnohých možno trochu archaický, slovenský jazyk, vlastnú identitu a najmä živú vieru.

Verme, že Slováci v Rumun-

Miesto, kde sa vždy s radosťou vrátim

z Gemera, Kysúc a Oravy prišli za prácou a od miestneho zemepána dostávajú pôdu za vykléované drevo a iné výhody a zakladajú dedinku Bodonoš.

Dedinka v údolí, ako najradšej nazývajú domáci svoju rodnú zem, sa nachádza v severnej časti pod kopcami Sedmohradského Rudohoria v Bihorskom okrese.

Banická obec Bodonoš (po rumunsky Budoii) je známa široko-ďaleko ako krásna, rázovitá kompaktná obec s kvalitným a dobrým vínom. V minulosti bol Bodonoš jednou z najväčších slovenských obcí v Rumunsku, veď v roku 1930 tam žilo 1 016 Slovákov. Život miestnych obyvateľov, ale aj obyvateľov z okolitých obcí, výrazne ovplyvnili miestne

li väčšinu obyvateľstva.

To však nič nemení na fakte, že v súčasnosti je Bodonoš jednou z najvýznamnejších obcí Slovákov žijúcich v Bihore. Napriek chýbajúcej infraštruktúre sa táto dedina s niečo vyše tisíc obyvateľov, z ktorých 95% tvoria Slováci, stala centrom slovenského školstva a osvetu v Rumunsku. Pôsobí tam slovenské Teoretické lýceum (gymnázium) Jozefa Kozáčeka, ktoré navštevujú študenti z blízkeho i vzdialenejšieho okolia. Lýceum v Bodonoši vzniklo iba pred niekoľkými rokmi na podnet slovenských katolíckych kňazov v Rumunsku a je pomenované po slovenskom rodákovi, ktorý pôsobil ako kanonik v meste Oradea.

V polovici roku 1980 sku-

Etela Badinková, Ján Romančák a zosnulý Jozef Mlynarčík. Do roku 1990 sme sa prezentovali na rôznych festivaloch v Rumunsku, nakoľko nám nebolo umožnené vycestovať za hranice vlasti. Po páde totalitného režimu sa nám podarilo vystúpiť aj v zahraničí. Vyvrcholením nášho úsilia bolo vystúpenie na folklórnom festivale v Detve v roku 1990. Bol to rok najväčších úspechov, ale aj rok, kedy odišla viac ako polovica členov súboru do zahraničia. Vďaka ochote a obrovskému úsiliu vedúcich a ostávajúcich členov sa podarilo pritiahnúť nových členov a otrásený súbor začal písať novú kapitolu života. V súčasnosti pracuje aj detský folklórny súbor pod vedením učiteľky

sku nezostanú na Slovensku zabudnutí. Bola by to voči nim, zo strany ich starej vlasti, veľká nespravodlivosť. Príbeh a osud Slovákov v Rumunsku je jeden veľký a dlhý román, ktorý aj naďalej píše nové kapitoly. Zaslúžia si, aby sme bližšie spoznávali ich kultúru, život a vôbec, aby ľudia na Slovensku o nich vedeli viac.

Tak toto je kraj, kde som sa narodil. Zo všetkých najkrajší, môjmu srdcu najdrahší.

Viem, že Bodonoš je miesto, kde sa aj po vyše dvoch desaťročiach vždy rád vraciam k svojej rodinke, príbuzným a známym, kde sa stále cítim doma, aj keby som bol na kraji sveta. Môj rodny kraj bol, je a bude stále so mnou a vo mne.

Jozef Peniak

Ďakujeme sponzorom a spoluorganizátorom Detského folklórneho festivalu v Likavke

- AQUA Relax Dolný Kubín
- MONDI SCP, a.s. Ružomberok
- MKL Drink Servis, s.r.o. Ružomberok
- SLOVMONT družstvo Ružomberok
- Prima banka Slovensko, a.s.
- Komunálna poisťovňa, a.s.
- Vienna Insurance Group
- SZUŠ DOTYK Ružomberok
- GRENSTAVE, s.r.o. Ružomberok
- STEPSA Slovakia, s.r.o. Ružomberok
- SAD Liorbus, a.s. Ružomberok
- Mestské lesy spol. s r.o. Ružomberok
- Farby Iaky INEP - Juraj Paško Likavka
- Jozef Pochyba - DOMINO Ružomberok
- MLM - Štefan Medžo Likavka
- Lekárňa Tília 3 Likavka

- Urbárske pozemkové spoločenstvo Likavka
- ŠPORT-MIX, s.r.o. Ružomberok
- LUMARKTECH, s.r.o. Ružomberok
- Garden Group, s.r.o. Likavka
- KINEKUS Ružomberok
- Hotel Vila Gross Likavka
- Igor Marton Likavka
- Marian Marton Likavka
- STOLAMED, s.r.o. Likavka
- Paprismet, s.r.o. Likavka
- Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s.
- Poľnohospodárske družstvo Likavka
- Poľnohospodárske družstvo Lisková - Sliače
- Pofovniske združenie CHOČ
- Liptovské pekárne a cukrárne Včela-LIPPEK, k.s. Likavka

SPOLUORGANIZÁTORI:

- DHZ Likavka
- KST Likavka
- MS SČK Likavka

Žiaci z likavskej školy úspešne reprezentujú obec v súťažiach nášho regiónu

Škole sa darí v okrese aj kraji

December bol veľmi náročný. Uskutočnili sme školské kolo olympiád v anglickom a ruskom jazyku. Okresné kolo olympiády v anglickom jazyku sa konalo 17. januára v Centre voľného času Elán v Ružomberku. Zúčastnila sa ho žiačka 9.A Kristína Brtková. Vo svojej kategórii získala 5. miesto.

Vo februári sme pripravili školské kolo recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín. Z druhého stupňa si recitovaním v školskom kole zmeralo sily v dvoch kategóriách osemnásť žiakov. Na prvom mieste sa v II. kategórii v prednese poézie umiestnila Dominika Matúšková (5. A) a v prednese prózy Júlia Brtková (6. A). V III. kategórii si v poézii vyrcitovala prvé miesto Mária Bystričanová (9. A) a v próze Kristína Brtková (9. A). Tieto žiačky nás reprezentovali aj na obvodnom kole.

V marci sa naša žiačka z 9. A Mirka Bystričanová zúčastnila celoslovenského finále vo Frankofónnej piesni v Banskej Bystrici so skladbou M. Polnareffa: C'est une pupée qui fait non. Žiačku sprevádzal na gitare Lukáš Dvorščák (pedagóg súkromnej umeleckej školy).

Venovali sme sa aj knihám. Piataci čítali rozprávky od Pavla Dobšinského. Počas Dňa ľudovej rozprávky 16. marca si žiaci preverili, ako pri číta-

teľskej gramotnosti.

Do súťaže Európa v škole sa v tomto roku zapojila žiačka Klaudia Bencúrová (7. A) s úvahou Životné prostredie. S touto literárnou prácou sa jej podarilo postúpiť z okresného na celoslovenské kolo. V súťaži Rázusovie Vrbica sme mali šesť prác. Zúčastníme sa aj recitačnej súťaže. Súťaž v prednese poézie a prózy od

Polstoročie oslávia bohatým programom

V roku 1962 boli položené základy vzdelania, umenia a kultúry v obci Likavka. Už v októbri oslávi naša škola 50. výročie svojho vzniku. Za tento čas vyformovala veľa osobností, ktoré svoje poznatky a zážitky prenášajú na ďalšie pokolenia. Základná škola je silnou podporou pri rozvoji umeleckej osobnosti žiaka, veď história ľudovej tvorby a umenia na nás dýcha z každého miesta a každej tváre príjemných ľudí. Základnú školu preslávili nielen umelci, ale aj športovci. Môžeme písať veľa superlatívov, ale prečo sa neprevedčíť na vlastné oči? V októbri 2012 všetkých pozývame na veľké oslavy, ktoré budú sprevádzané Dňom otvorených dverí ZŠ s MŠ Likavka, kultúrnym programom a návštevou množstva významných osobností školy.

ní dávali pozor. V zábavných kvízoch odpovedali na otázky, týkajúci sa rozprávkových postáv, čím sme sa hravou formou podieľali na rozvoji číta-

liptovsky tvoriacich autorov spolu s vyhlásením výsledkov literárnych prác sa uskutoční začiatkom júna.

Z prvého stupňa do obvod-

ného kola Hviezdoslavovho Kubína postúpili v poézii Laura Hrková (4. A) a v próze Simon Lukáč (2. A), ktorý vyhral okresné kolo. V krajskom kole v Martine skončil na krásnom 3. mieste.

Ludové tradície a ľudová pieseň majú svoje nezastupiteľné miesto aj v živote našej školy. Napríklad 4. apríla sme sa zúčastnili regionálnej prehliadky detského hudobného folklóru Liptovské nôty, ktoré organizoval Žilinský samosprávny kraj a Liptovské kultúrne stredisko. Naše dievčatá sa predstavili spevom likavskej trávnickej Ponáhľaj sa suhaj, za ktorú sme získali Cenu poroty za výber piesňového materiálu.

Každoročne sa zapájame do celoslovenskej súťaže Slávik Slovenska 2012 v speve ľudových piesní. V školskom kole sa predstavilo 21 žiakov 1. až 9. ročníka. V okresnom kole, ktoré bolo 4. mája nás reprezentovali dievčatá Bibiana Pšenová, Bibiana Martonová a Mária Bystričanová. Súťaž mala tri kategórie. B. Martonová a M. Bystričanová získali prvé miesta a budú reprezentovať nielen našu školu, ale aj okres v krajskom kole, ktoré sa bude konať v Žiline.

PaedDr. Monika Brtková

V nedeľu 15. apríla bol v Likavke už 34. ročník tradičného Behu oslobodenia. Riaditeľ pretekov Silvester Brtko si želal príjemné počasie bez dažďa, čo sa mu napokon aj splnilo. Hoci bolo pod mra-

229 pretekárov na Behu oslobodenia Likavky

kom a relatívne zima, nespýchlo, a teda možno konštatovať, že sa preteky vydarili. Pršať totiž začalo až po konci akcie.

Na štart závodu sa postavili desiatky ľudí v neuveriteľných 26 kategóriách. Takmer desaťkilometrovú trať v hlavnej ka-

tegórii zvládol najlepšie Tomáš Gazdarica z Ružomberka. Priznal, že víťazstvo nečakal. „Trať v Likavke dôverne poznám, vedel som, akú taktiku mám zvoliť.“ Starosta obce Marián Javorka bol spokojný. „Je to tradícia, v ktorej sa rozhodne oplatí pokračovať,“ povedal tesne pred koncom tohto ročníka populárnych pretekov. Muži bežali 9 500 metrov dlhú trať, ženský závod meral presne päť kilometrov. Na záver dodávame viac ako solídny počet účastníkov, ktorý sa v polovici apríla u nás zišiel – 229 pretekárov, z toho 60 mužov a žien.

Výsledky: hlavná kategória (muži do 39 rokov) – 1. Gazdarica (Ružomberok), 2. Vydra (Poľsko), 3. Žiška (L. Míkuláš); ženy do 34 rokov – 1. Merková (Skalica).

(mď, foto J. Olejník)

Deti od radosti z nábytku zložili bunker

Dieťa sa na svet narodí ako nepopísaný list papiera. Záleží len na jeho okolí, čím sa tento list zaplní. Činiteľmi sú rodina, škola, či spoločnosť. V neposlednom rade je to aj prostredie, v ktorom sa toto dieťa pohybuje, v ktorom prežíva značnú časť času. Keďže niektoré z detí trávia v školskom klube až päť hodín denne, je naozaj dôležité aké prostredie majú vytvorené.

V tomto školskom roku naše deti dostali do školského klubu nový nábytok. Je krásny, moderný a funkčný. Mali z neho obrovskú radosť. Nevedeli sa dočkať, kedy si ho zložíme. Pomáhali všetci. Všetci bez rozdielu, veľkí aj malí boli v práci jedna veľká rodina pracujúca na spoločnej veci – skráslení svojho prostredia. Zároveň sme si svojpomocne ušili poľahky na kreslá a mäkké vankúšiky na relaxáciu. Nakoľko deti v tomto veku si s veľkou obľubou stavajú rozličné bunkre, jeden sme im vyrobili. Využili sme na to pracovný stôl, žinenu, a trochu látky, z ktorej sú zhotovené steny. Klub je vyzdobený prácami detí a kvet-

mi. Deti sa v ňom cítia príjemne. Oveľa dôležitejšie ako jeho vizuálny efekt je, že deti si toto prostredie aj vážia. Krása ich motivuje, aby ju zveľaďovali a samé vyhľadávajú spôsoby, ako to dosiahnuť.

Rozdelili si patronát nad jednotlivými časťami klubu, podieľajú sa na udržiavaní dobrého stavu hračiek a pomôcok. Že im to ide, ich povzbudzuje k tomu, aby zveľaďovali nielen priestory klubu, ale aj priestory celej školy. Zapájajú sa do akcií organizovaných školou a obcou, a tak rozširujú svoje sociálne, spoločenské a občianske kompetencie. Využívame zážitkovú metódu, ktorá

ich učí pre život. Určite k tomu prispievajú aj dlhodobé projekty, ktoré v našom klube deti realizujeme. Ide napríklad o Čarovné slovíčka, kedy sa deti permanentne učia slušnému správaniu. Projekt Vráť ma na svoje miesto je zameraný na starostlivosť o zverené pomôcky a hry. Zapájame sa aj akcie Zober loptu, nie drogu, v ktorej sa učíme zmysluplnému využitiu voľného času, a napokon realizujeme preventívny program s názvom Nenič svoje múdre telo. Zároveň do výchovno-vzdelávacej činnosti začleňujeme prierezové témy.

Pri výchove k manželstvu a rodičovstvu sme sa zamerali

na prípravu jedál ako jablkový šalátik, zdravý olovrant, nepečená torta, vianočné medovníčky. V osobnostnom a sociálnom rozvoji riešime sociálnu komunikáciu v škole, rodine, vo vrstovníckej skupine – Konaj čestne, hovor pravdu, priznaj si chybu, Význam priateľstva pre človeka. Dopravná výchova je zameraná na zvýšenie bezpečnosti detí na cestách. Pri environmentálnej výchove sa zameriavame na časté vychádzky do okolitej prírody, spojené s jej pozorovaním. Zorganizovali sme kvíz Malý ochranca prírody, zaoberali sme sa poznávaním ohrozených a vyhynutých živočíchov. V projekte Čo rozfúkal vietor sme nastolili problematiku znečistenia ovzdušia.

Deti vieme, aby boli pri tvorbe plánu našich činností aktívne, zároveň zvyšujeme aj ich záujem o veci verejné. Lebo ako povedal Seneca: „Non scholae sed vitae discimus“ – „Neučíme sa pre školu, ale pre život“.

Miroslava Šatarová,
vychovávateľka,
Školský klub detí

Žiada si vaše telo pohyb? Príďte medzi cyklistov

Klub Nadšencov amatérskej cyklistiky (KNAC) má síce pôsobisko v Ružomberku, ale jeho aktivity sú úzko späté aj s Likavkou. Mnohé podujatia sa konajú v našej obci. Ide o športové akcie celoslovenského, ba dokonca medzinárodného významu z pohľadu účastníkov. Aj v roku 2011 predstavitelia KNAC organizovali niekoľko športových akcií. Už 6. januára to bol výstup na Tlstý horu, 27. februára fašiangový výstup na Mních. V marci výstup na Veľký Choč a Radičinú. V júni organizovali už 28. ročník podujatia Bicykluje celá rodina, stretnutie sa uskutočnilo v Lúčkach. Akcia, na ktorú sa pripravujeme od začiatku roka, sa uskutočnila 4. až 7. augusta na ihrisku v Likavke s názvom Okolo Liptova (Tour de Liptov). V Likavke sa stretli cykloturisti z celého Sloven-

ska, ba už aj z Českej republiky a Poľska už po šiesty krát. Klub stretnutie organizuje už 32 rokov. Aj touto cestou chcem poďakovať vedeniu obce, že nám vytvára podmienky a aj podporuje pri tomto zraze cyklistov. Všetci účastníci sa k nám radi vracajú, aby si zaspomínali na stretnutie z predošlého roku. Čo je ale potešiteľné, je nárast počtu účastníkov. Máme čo ukázať v samotnej Likavke, ale aj v celom Liptove. O to sa snažíme pri príprave programu a trás počas celého zrazu. Aj na tento rok je pripravený program počas celého 33. ročníka cyklozrazu. Uskutoční sa 2. až 5. augusta na ihrisku v Likavke.

Na oplátku sa aj my zúčastňujeme akcií ktoré organizujú iné kluby. Boli sme pri mlynch Malého Dunaja, na celoslovenskom zraze cykloturistov v Tatranskej Kotline,

Jilemnického dvadsaťpäťke v Považskej Teplej, v Slatiňanoch v Čechách a Cyklotúre priateľstva v Bratislave.

Podstatná činnosť klubu je zameraná na cyklistiku. Ale keďže v zime sa nedá bicyklovať a naše telo vyžaduje pohyb, podnikáme aj pešie túry, alebo v prípade snehových podmienok aj výlety na bežeckých lyžiach. Podľa počasia sa stretávame

každú nedeľu a máme naplánované túry počas celého roka.

Na tomto mieste sme v krátkosti zhrnuli naše činnosti, ktorých výpočet nie je úplný. Ďalšie aktivity vám priblížime niekedy nabadúce. Radi privítame v našich radoch nadšencov cyklistov, ktorí si radi pozrú prírodu a pamätihodnosti z bicykla.

Róbert Fajta

Hráči OŠK Likavka začali jarnú časť tragicky, uplynulé dva duely však vyhrali

Začali futbalisti víťaznú sériu?

„Tešil som sa na prvý zápas, mužstvo ma však sklama-
lo,“ neskrýval prekvapenie po úvodnom zápase jarnej
časti piatej ligy vo futbale tréner OŠK Likavka Martin
Bartoš. Dovtedy jesenné prekvapenie tabuľky prehralo
v Palúdzke 2:5. Bolo to 25. marca 2012.

TABUĽKA 5. LIGY, SK. B

1. Trstená	22	16	0	6	38:24	48
2. Vrútky	22	14	2	6	56:27	44
3. Dúbrava	22	13	2	7	33:23	41
4. LM-Palúdzka	22	11	5	6	58:38	38
5. Černová	22	10	6	6	47:27	36
6. T. Štiavnička	22	11	2	9	39:37	35
7. LIKAVKA	22	11	0	11	44:38	33
8. Dražkovce	22	10	3	9	37:35	33
9. Bešeňová	22	9	4	9	39:41	31
10. T. Kľačany	22	7	6	9	24:32	27
11. Mošovce	22	6	6	10	29:34	24
12. Bobrov	22	7	3	12	28:41	24
13. Ludrová	22	6	2	14	24:54	20
14. Klin	22	2	1	19	13:58	7

To však ešte nevedel, že jeho zverenci zaknihujú prvú súťažnú výhru v tomto roku až o jeden a pol mesiaca neskôr, 13. mája. Dovtedy čakala Likavka na tri body, aj tie získala s posledným celkom ligy, oravským Klinom. „Už som ani nevedel, ako chutí víťazstvo,“ priznal sa tréner, v jeho hlase však bolo cítiť značný úľavu...

Vráťme sa však o niekoľko týždňov späť. Od zápasu s Palúdzkou prehrala Likavka postupne s Dúbravou, Turčianskymi Kľačanmi, Ludrovou, Bešeňovou, Dražkovcami a Bobrovom. V tabuľke sa postupne prepadávala a s mužstvom to vyzeralo zle. „Na jar sa ako si nevieme chytiť. Dostávame lacné góly,“ povedal M. Bartoš po prehre v Ludrovej. O týždeň na to po tesnej porážke v Dražkovciach pochválil hráčov, no vysvetlil, že chýbalo mu až päť mužov základnej zostavy.

Potom prišlo vykúpenie. Do cesty sa Likavčanom postavil posledný Klin, na ktorého trávniku dokázali Liptáci naplno zabodovať gólmi Halaša a Šimka. „Mal som naozaj dobrý pocit z výkonu mužstva,“ uviedol tréner. To ešte nevedel, že aj o týždeň, 20. mája, mu jeho zverenci pripraví príjemné

prekvapenie. Dovtedy jedennásť Mošovce totiž porazili 1:0 a v tabuľke stúpajú. Sú na siedmom mieste...

V jeseni sa podarilo Likavčanom vyhrať až deväť zápasov z trinástich. Istý čas boli dokonca lídrom tabuľky, čo pred sezónou čakalo asi toľko ľudí ako striebro našich hokejistov na nedávno skončených MS. Na niektorých zápasoch zaznamenali dokonca približne 500 divákov, čo atakuje rekordné návštevy v rámci súťaže, ktorú hrajú aj neporovnateľne väčšie sídla ako napríklad Trstená či Vrútky.

Doteraz v sezóne vyhrala Likavka 11-krát, z toho sedem zápasov doma. V tabuľke nemá ani jedinú remízu, no figuruje v nej 11 prehíer. Za 33 získanými bodmi sa skrýva aktívne skóre 44:38. Zostáva len veriť, že naši hráči budú pokračovať na víťaznej vlne a zdolajú aj svojich ďalších súperov. Vyžre-

bovanie však nemajú jednoduché. Čakajú ich druhé Vrútky, potom vedúca Trstená a aj šiesta Turč. Štiavnička. Sezónu zakončia tradičným dolnoľiptovským derby s Černovou, ktorú privítajú na domácom ihrisku 17. júna.

Ešte sme dlhší priemernú návštevnosť na domácich zápasoch OŠK, ktorá je podľa neoficiálnych údajov na veľmi solídnom čísle – 350 divákov. Do konca súťaže zostávajú štyri kolá, tento priemer môžete zvýšiť aj vy, ak pridete povzbudiť našich hráčov...

Jarné výsledky Likavky: Palúdzka-Likavka 5:2, Likavka-Dúbrava 0:1, Turč. Kľačany-Likavka 2:0, Ludrová-Likavka 2:1, Likavka-Bešeňová 4:5, Dražkovce-Likavka 1:0, Likavka-Bobrov 2:3, Klin-Likavka 1:2, Likavka-Mošovce 1:0.

Program OŠK Likavka (5. liga, sk. B): 27. mája Vrútky-Likavka, 3. júna Likavka-Trstená (17.00 h), 10. júna Turčianska Štiavnička-Likavka (17.00 h), 17. júna Likavka-Černová (17.00 h).

Michal Domenik

Hokeju sme fandili aj v Likavke

Veľké finále Majstrovstiev sveta v hokeji 2012 sme si mali možnosť vychutnať spoločne pri obecnom úrade v Likavke v nedeľu 20. 5. 2012 a fandíť tak slovenským hokejistom, ktorí svojimi výkonmi predčili všetky očakávania týchto majstrovstiev sveta. Postupne sa na parkovisku za obecným úradom zišlo viac ako 150 priaznivcov a svojím povzbudzovaním vytvorili búrlivú atmosféru s pomocou klaksónov, trúb, vlajok a skandovaním...

Snaha našich hokejistov nakoniec nestačila na „ruské stroje“, keď s konečným výsledkom 6:2 v prospech Ruska sme získali „len“ striebornú medailu... Naše hokejové finále sme si však vychutnali skôr, ešte v sobotu, v semifinálovom boji s Čechmi, ktorých sme zdolali 3:1. Ďakujeme slovenským hokejistom za krásne chvíle pri hokeji, ktorý na niekoľko dní spojil celé Slovensko.

Ďakujeme aj všetkým fanúšikom, či už priamo v dejisku MS alebo doma pri obrazovkách, ale aj vám všetkým, ktorí ste prišli povzbudiť našich hokejistov k obecnému úradu.

Veríme, že slovenský hokej ukáže svoju silu aj v ďalších rokoch a podobné chvíle budeme môcť spoločne zažívať častejšie.

Mgr. Peter Brtko